

9.Sınıf Edebiyat çalışma soruları 1

1) Edebiyat nedir? Edebiyat kelimesini kökenini ve bu kelimeyi ilk kez kullanan kişiyi yazınız.

Edebiyat, duygu ve düşüncelerin başkalarında estetik bir haz uyandıracak bir şekilde ses ya da yazıyla aktarılması sanatıdır.

Edebi kelimesinden gelir.

Şinasi ilk kez Tanzimat Dönemi'nde kullanmıştır.

2) Aşağıdaki tanımların yanına dilin hangi türü olduğunu yazınız.

a) Bir dilin tarih içinde bilinmeyen bir dönemde kendisinden ayrılmış kısmıdır. (Lehçe)

b) Ülke içindeki yöresel söz değişiklikleridir. (Ağız)

c) Aynı meslek veya topluluktaki insanların ortak dilden ayrı olarak kullandıkları özel dil veya söz dağarcığı. (Jargon)

d) Bir dilin bilinen (takip edilebilen) zamanda kendisinden ayrılmış kısmıdır. (Şive)

e) Bir sosyal sınıfın ya da topluluğun üyelerinin kullandığı, genel dilin kelimelerine yeni anlamlar yükleyerek ya da yeni kelimeler katarak oluşturulan özel dil.. (Argo)

f) Bir ülkenin tamamının kullandığı ortak dil. (Standart dil – yazı dili)

3) “Öğretmenin ‘Nasılsınız?’ sorusuna öğrencilerin ‘İyiyiz’ cevabını vermesi.” Cümlesini iletişim öğeleri bakımından inceleyiniz.

Gönderici: Öğretmen.

Alıcı: Öğrenciler.

İleti: Nasılsınız?

Dönüt: İyiyiz.

Kanal: Ses

Kod: Türkçe

Bağlam: Sınıf

4) Güzel sanatlar kaçaya ayrıldığını göstererek edebiyatın güzel sanatlar içindeki yerini ifade ediniz.

Üçe ayrılır:

a) İşitsel Sanatlar:

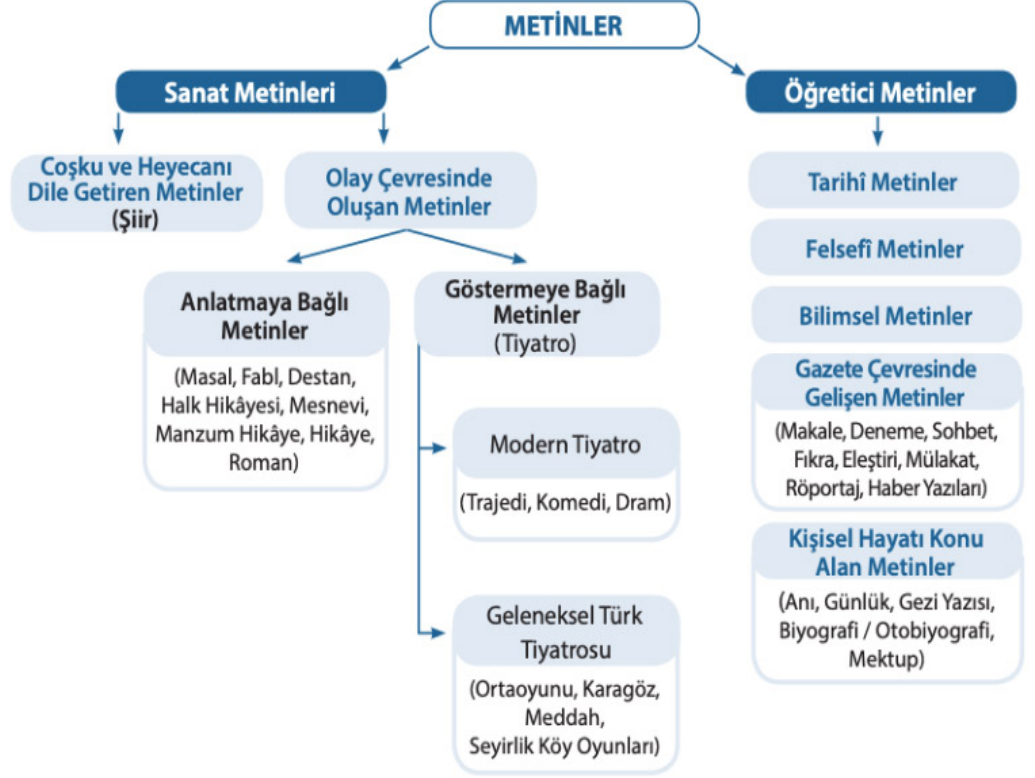
b) Görsel Sanatlar:

c) Ritmik Sanatlar:

Edebiyat işitsel (fonetik) sanatlar içinde yer alır. Kullandığı malzeme (dil) bakımından diğerlerinden ayrılır.

5) Metinlerin kaçaya ayrıldığını tablo halinde gösteriniz.

METİNLERİN SINIFLANDIRIL

6) Öğretici ve edebi metinlerin özelliklerini kısaca yazınız.

Edebi Metinler

Kurgusal gerçeklik vardır

Estetik zevk vermek.

Anlatım süslüdür.

Anlatım öznedir.

Yan ve mecaz anlamlıdır.

Öğretici Metinler

Gerçekler vardır.

Bilgi vermek, öğretmek.

Sade ve resmi bir üslup vardır.

Anlatım nesnedir.

Gerçek anlamlıdır.

7) Edebiyatın bilim dallarıyla ilişkisini yazınız.

Edebiyat insanı ilgilendiren her şeyde olduğu için bilim dallarıyla ilişki içindedir.

Özellikle tarih, psikoloji, sosyoloji, felsefe, coğrafya gibi bilim dalları.

8) Aşağıdaki metinlerde düşünciyi geliştirme yollarından hangisine başvurulmuştur?

Makale daha ciddi bir üsluba sahipken denemelerde daha samimi, içten bir anlatım tarzı söz konusudur. Makalelerdeki kesinlik ve kanıtlama kaygısı yine denemelerde görülmeyen bir özelliktir.

Karşılaştırma

Türkiye'ye gelen turist sayısı her geçen yıl artmaya devam ediyor. EGM'nin açıkladığı verilere göre bu yılın temmuz ayında geçen yılın temmuz ayına göre % 46,36'lık bir turist artışı yaşanmıştır.

Sayısal verilerden yararlanma

9) Aşağıdaki boşlukları uygun şekilde doldurunuz.

a) Dünya Edebiyatındaki ilk hikaye **Giovanni Boccaccio** nın **Decameron** adlı eseridir.

b) Türk edebiyatında modern hikayeden önce hikaye yerine geçen **halk hikayesi** vardı.

c) Türk edebiyatında ilk hikaye Ahmet Mithat Efendi'nin **Letaif-i Rivayet** adlı eseridir

d) Türk edebiyatında batılı anlamda ilk hikaye **Samipaşazade Sezai** nin **Küçük Şeyler** adlı eseridir.

e) Olay hikayesinin Türk edebiyatındaki en önemli temsilcisi **Ömer Seyfettin** dir.

f) Durum hikayesinin Türk edebiyatındaki en önemli temsilcisi **Sait Faik Abasıyanık** dir.

10) Aşağıdaki parça hikayenin hangi türüne aittir?

Mektepte yalnız bir nevi ceza vardı: Dayak... Büyük kabahatlılar, hatta kızlar bile falakaya yatarlardı. Ve falakadan korkmayan, titremeyen yoktu. Küçük kabahatlıların cezası ise nisbetsiz ve mikyassız idi. Küçük Hoca'nın ağır tokadı... Büyük Hoca'nın uzun sopası... ki rast geldiği kafayı mutlaka şişirirdi. Ben hiç dayak yememiştim. Belki iltimas ediyorlardı. Yalnız bir defa Büyük Hoca kuru ve kemikten elleriyle yalan söylediğim için sol kulağımı çekmişti. O kadar hızlı çekmişti ki ertesi günü bile yanıyordu. Ve kıpkırmızı idi. Halbuki kabahatim yoktu. Doğru söylemiştim. Bahçedeki abdest fiçisinin musluğu koparılmıştı. Büyük Hoca bu kabahati yapanı arıyordu. Bu mavi cepkenli, kırmızı kuşaklı, hasta ve zayıf bir çocuktü. Haber verdim. Falakaya konacaktı. İnkâr etti. Sonra diğer bir çocuk çıktı. Kendi kopardığını, onun kabahati olmadığını söyledi, ve yere yattı. Bağıra bağıra sopaları yedi. O vakit Büyük Hoca: "Niçin yalan söylüyor, bu zavallıya iftira ediyorsun?" diye kulağıma yapıştı. Yüzünü buruşturarak darıldı.

...

Ağladım. Ağladım. Çünkü yalan söylemiyordum. Evet musluğu koparıırken gözümle görmüştüm. Akşam azadında dayağı yiyen çocuğu tuttum:

— Niçin beni yalancı çıkardın, dedim, musluğu sen koparmamıştın...

— Ben koparmıştım.

— Hayır, sen koparmamıştın. Öbür çocuğun kopardığını ben gözümle gördüm.

Olay Hikayesi

11) Yukarıdaki hikayede hangi bakış açısı kullanılmıştır?

Kahraman bakış açısı

12) Olay ve durum hikayesinin özelliklerini yazınız.

- Olay hikayelerinde merkezde bir **olay** varken durum hikayelerinde hayatın herhangi bir bölümünden alınmış bir **durum**, **kesit** okuyucuya aktarılır.
- Olay hikayelerinde anlatım boyunca okuyucuda bir **merak ve heyecan duygusu** oluşturulmak istenirken durum hikayelerinde daha çok **bir duygu** oluşturulmak amaçlanır.
- Olay hikayelerinde “**Serim, düğüm ve çözüm**” bölümleri bulunurken durum hikayelerinde bu bölümler yoktur.
- Olay öyküleri belirli bir sonla biterken durumda son okuyucunun hayal gücüne bırakılır.
- Klasik hikayede olaylar gözlem yoluyla nesnel bir şekilde anlatılırken durum hikayelerinde kişisel duygular ve yorumlar ön plana çıkarılır.
- Guy de Maupassant / Ömer Seyfettin
Anton Çehov / Sait Faik Abasıyanık

13) Aşağıda yer alan metinlerdeki bakış açılarını yazınız.

Küçük Hasan hiçbir şey düşünmeden ilerliyordu. Ne evde kendisinin dönmesini bekleyen iki küçük kardeşi ne de dört saat uzaktaki nahiye merkezinde hizmetçilik yapan anası bu anda aklında değildi.

İlahi Bakış Açısı

Bu Nihat eskiden böyle değilmiş. Annesi de böyle değilmiş söylediklerine göre, dokunsan kırılacak türden, dağlalesi gibi incecik bir kadınmiş. İşte, pazaryerine bakan o geniş avlulu evde yaşarken babaları olacak adam günüün birinde birdenbire bırakıp gitmiş bunları.

Gözlemci Bakış Açısı

14) Aşağıda verilen sözcükleri tabloda istenenlere göre doğru şekilde işaretleyiniz.

İSİM	ÖZEL	CİNS	TEKİL	ÇOĞUL	TOPLULUK	SOMUT	SOYUT
yıldız		+	+			+	
akıl		+	+				+
halk		+			+	+	
Atatürk	+		+			+	
uçaklar		+		+		+	

15) Aşağıdaki parça hikayenin hangi türüne aittir?

Dükkân küçük mü küçük, daracık, pis bir yer. Kütüklerden örülü duvarlara arabacıların gömleği gibi soluk duvar kâğıtları yapıştırılmış. Camları rutubetlen donuklaşmış, ışık sızdırmaz iki pencere arasında elinizi hızla vursanız parçalanacakmış gibi duran, gıcırtilı bir tahta kapı; kapının üstünde ise durduk yerde marazlı marazlı şingirdayan, titrek sesli, pastan yeşillenmiş bir çingirak göze çarpıyor. Duvardaki aynaya şöyle bir bakmaya görün, suratınız dört bir yana çarpılır, kendinizi tanıyamazsınız. Makar, bu aynanın karşısında saç, sakal tıraşı etmektedir.

BERBER DÜKKÂNINDA / Anton Çehov

Durum hikayesi

16) Aşağıdaki metinlerde anlatım biçimlerinden hangisine başvurulmuştur?

Bir başka uçağın sesi gelmeye başladı. Bizim Ada, uçakların üstünden geçtikleri bir yol güzergâhı olmalı ki, hep ya üstümden ya solumdan geçip gidiyorlar. Kedi sustu. Köpeğim gözünü kapadı. Karga sesleri geliyor şimdi de. Vaktiyle bu Ada'ya bu zamanda kuşlar uğrardı. Cıvıl cıvıl öterlerdi. Küme küme bir ağaçtan ötekine konarlardı.

Öyküleyici Anlatım

Karşıdaki komşum yabancı subayın buldok cinsi bir köpeği vardı. İri kafalı, koca enseli, iki dişi daima meydanda, yanakları kof ve sarkık, burnu çökük, aksi bir köpek... Bana buldok suratı; bütün dişleri söküldükten sonra acemi bir dişçiye tam takım diş yaptırıp da çene kemikleri çökerek çehresi tanınmayacak şekle giren eski somurtkan tipleri hatırlatır.

Betimleyici Anlatım

10.Sınıf Edebiyat alışma soruları 1

1) Edebiyat din ve tarih ile ilişkisini yazınız.

Din insanları ortak bir duygu ve vicdan etrafında birleştirirken sözün büyüleyici gücünden yararlanır. Edebi eserler din öğretiminde katkı sağlar.

Din toplumu şekillendirirken edebiyatı da yönlendirir.

Din etkisiyle yeni edebi anlayışlar ve türler ortaya çıkmıştır. Ayrıca yeni kelimeler kazandırmıştır.

Eski olayları anlatan bir edebi eser yazarken sanatçı tarihten yararlanır.

Her eser dönemin sosyal, siyasi ve tarihi şartlarını da taşıdığından bir süre sonra tarihi bir özellik kazanır. Tarihçi de bu nedenle edebiyattan yararlanır.

2) Türk edebiyatı ana hatları ile kaç döneme ayrılmaktadır? İsimlerini yazınız.

Üçe ayrılır:

- 1. İslamiyet Öncesi Türk Edebiyatı*
- 2. İslamiyet Etkisinde Gelişen Türk Edebiyatı*
- 3. Batı Etkisindeki Türk Edebiyatı*

3) Aşağıdaki tabloda boş bırakılan yerleri, Türkiye Türkçesinin tarihî gelişimine göre doğru şekilde doldurunuz.

Eski Türkçe Dönemi /(Batı Türkçesi)/Eski Anadolu Türkçesi /Osmanlı Türkçesi/Türkiye Türkçesi

4) Aşağıda verilen geçiş dönemi eserlerinin kime ait olduklarını yazınız.

Kutadgu Bilig : Yusuf Has Hacip

Atabetü'l Hakayık : Edip Ahmet Yükneki

Divan-ı Lügat-it Türk : Kaşgarlı Mahmud

Divan-ı Hikmet : Ahmet Yesevi

5) Türklerin bugüne kadar kullandığı alfabeleri yazınız.

Göktürk alfabesi, Uygur alfabesi, Arap alfabesi, Kiril alfabesi, Latin alfabesi

NOT: Bu alfabeleri "KULAK" şeklinde kodlayabilirsiniz.

6) Dede Korkut Hikâyelerinin özelliklerini yazınız.

12 hikaye ve bir ön sözden oluşmaktadır. (Keşfedilen yeni bir hikaye daha var) Hem destan hem de halk hikayesi özelliği gösterir ve halk hikayeciliğine geçiş eseridir.

Hem gerçek hem de olağanüstü olaylar vardır. (Destan-halk hikayesi geçiş eseri olduğunu gösterir.)

Nazım-nesir karışık yazılmıştır.

Türklerin İslamiyet öncesi ve sonrası özellikleri bir aradadır.

Anonimdir.

15.yüzyılda yazıya geçirilmiştir.

7) Halk hikayeleri hakkında kısaca bilgi veriniz.

Anonim ve sözlü olarak halk arasında yaşayan, çoğunlukla gerçeklere dayanan aşk ve kahramanlık hikayeleridir.

16.yüzyılda destanın yerine geçmiştir.

Destan ve modern hikaye arasında geçiş ürünleridir.

Nazım ve nesir karışıktır.

Halkın diline sahiptir.

8) Mesnevilerin üç özelliğini yazınız.

Aruzun kısa kalıplarıyla yazılır.

Beyitlerle yazılır.

Her beyit kendi arasında kafiyelidir: aa, bb, cc, dd

Beyit ve konu sınırlaması bulunmaz.

Beş mesnevi yazılmasına hamse denir.

Edebiyatımızdaki ilk mesnevi Kutadgu Bilig'dir.

9) Tanzimat Dönemi ve Milli Edebiyat Dönemi hikayesi hakkında bilgi veriniz.

Tanzimat Dönemi'nde ilk hikaye örnekleri verilmiştir. (Çeviriyle başlar.)

İlk hikaye örneğimiz: Letaif-i Rivayat (Ahmet Mithat Efendi), Batılı anlamda ilk hikayemiz: Küçük Şeyler (Samipaşazade Sezai)

Romantizm akımı etkili olmuştur, dil ağırdır.

Tutsaklık, zoraki evlilikler, Batılılaşma, sosyal sorunlar tema olarak işlenmiştir.

Milli Edebiyat sanatçıları, etkilendikleri siyasi görüş olan Türkçülük ve bu görüşe bağlı olarak oluşturdukları zihniyetin sonucu olarak hikâyelerinde milli kaynaklara yönelmişlerdir.

Dil sadedir.

Sanatçılar "memleket edebiyatı" anlayışıyla hikâyelerinin konularını Anadolu'dan ya da milli tarihten seçmişlerdir.

Realizm akımı etkilidir.

Ömer Seyfettin ve Refik Halit Karay bu dönemin önemli hikayecileridir.

10) Aşağıdaki boşlukları uygun kelimelerle doldurunuz.

*Yazılı Türkçe metinlerin ilk örnekleri **GÖKTÜRK YAZITLARI**'dir.*

*İslamiyet etkisinde gelişen Türk edebiyatı **DİVAN** ve **HALK ŞİİRİ** olarak ikiye ayrılır.*

*Türkiye Türkçesi döneminin başlangıcı genellikle **YENİ LİSAN HAREKETİ** olarak kabul edilir.*

*Destan döneminden halk hikayeciliğine geçiş eseri **DEDE KORKUT HİKAYELERİ** 'dir.*

*Kerem ile Aslı bir **HALK HİKAYESİ** örneğidir.*

*Batılı anlamda ilk hikâye örneği ise Samipaşazâde Sezai'nin **KÜÇÜK ŞEYLER** adlı eseridir.*

*Türk edebiyatında hikâye alanındaki ilk yerli ürün, Ahmet Mithat'ın **LETAİF-İ RİVAYET** adlı hikâye kitabıdır.*

*Hikayelerde **KAHRAMAN**, gözlemci ve **İLAHİ** bakış açıları kullanılır.*

Ömer Seyfettin, edebiyatımızda **OLAY** tarzı hikayenin önemli bir temsilcisidir.

11) Aşağıda yer alanda metinlerdeki bakış açılarını yazınız.

Küçük Hasan hiçbir şey düşünmeden ilerliyordu. Ne evde kendisinin dönmesini bekleyen iki küçük kardeşi ne de dört saat uzaktaki nahiye merkezinde hizmetçilik yapan anası bu anda aklında değildi.

İLAHİ BAKIŞ AÇISI

Bu Nihat eskiden böyle değilmiş. Annesi de böyle değilmiş söylediklerine göre, dokunsan kırılacak türden, dağlalesi gibi incecik bir kadınmiş. İşte, pazaryerine bakan o geniş avlulu evde yaşarken babaları olacak adam günün birinde birdenbire bırakıp gitmiş bunları.

GÖZLEMCİ BAKIŞ AÇISI

12) Fiilimsilerin çeşitlerini ve eklerini yazınız.

İSİM FİİL: “-mA, -Iş, -mAk”

SIFAT FİİL: “-an, -ası, -mez, -ar, -dik, -ecek, -miş”

ZARF FİİL: “-ken, -alı, -madan, -ince, -ip, -arak, -dıkça, -e....-e, -r.....-maz, -casına, - meksizin, -dığında, -esiye”

13) Aşağıda yer alan fiilimsileri bulup çeşidini yazınız.

Orada **kaldığımız** bir hafta, çocukluğumun en **unutulmaz** günleridir.

Ovayı **aşıp** dağ yoluna **trmanmaya başlar başlamaz**, incir ağaçlarının yerini zeytinler ve çamlar alıyordu. **Yükseldikçe** manzara güzelleşiyor, sıcaaktan **bunalan** Selçuk Ovası, sıtma yuvası Cellat Bataklığı bile, taze boyalarla **çizilmiş** parlak bir tablo halinde iki yanımıza seriliyordu. Küçük Menderes, bir cıva şeridi gibi, kızgın güneşin altında **buğulanarak**, ta uzaklara, sislere **gömülen** denize uzanıyordu.

14)

1. Kitabın tüm sayfalarını zevkle okumuştü.
2. Çiçeklerin açmasıyla ortalığa bahar kokusu yayıldı.
3. İnsanların sözleri ile yaptıkları birbirini tutmalı.
4. Fotoğraflara bakınca yüzünde tebessüm belirdi.
5. Hayata tozpembe bakmayı hiç bırakmadı.

Yukarıdaki numaralandırılmış cümlelerin hangisinde fiilimsiye yer verilmemiştir?

1. **A) I**
2. B) II
3. C) III
4. D) IV
5. E) V

15) Aşağıdaki hikayelerin türünü yazınız.

Mektepte yalnız bir nevi ceza vardı: Dayak... Büyük kabahatlıler, hatta kızlar bile falakaya yatarlardı. Ve falakadan korkmayan, titremeyen yoktu. Küçük kabahatlılerin cezası ise nisbetsiz ve mikyassız idi. Küçük Hoca'nın ağır tokadı... Büyük Hoca'nın uzun sopası... ki rast geldiği kafayı mutlaka şişirirdi. Ben hiç dayak yememiştim. Belki iltimas ediyorlardı. Yalnız bir defa Büyük Hoca kuru ve kemikten elleriyle yalan söylediğim için sol kulağımı çekmişti. O kadar hızlı çekmişti ki ertesi günü bile yanıyordu. Ve kıpkırmızı idi. Halbuki kabahatim yoktu. Doğru söylemişim. Bahçedeki abdest fıçısının musluğu koparılmıştı. Büyük Hoca bu kabahati yapanı arıyordu. Bu mavi cepkenli, kırmızı kuşaklı, hasta ve zayıf bir çocuktur. Haber verdim. Falakaya konacaktı. İnkâr etti. Sonra diğer bir çocuk çıktı. Kendi kopardığını, onun kabahati olmadığını söyledi, ve yere yattı. Bağıra bağıra sopaları yedi. O vakit Büyük Hoca: "Niçin yalan söylüyor, bu zavallıya iftira ediyorsun?" diye kulağıma yapıştı. Yüzünü buruşturarak darıldı.

...

Ağladım. Ağladım. Çünkü yalan söylemiyordum. Evet musluğu koparıırken gözümle görmüştüm. Akşam azadında dayağı yiyen çocuğu tuttum:

— Niçin beni yalancı çıkardın, dedim, musluğu sen koparmamıştın...

— Ben koparmıştım.

— Hayır, sen koparmamıştın. Öbür çocuğun kopardığını ben gözümle gördüm.

Olay Hikayesi

2.Hikaye

Dükkân küçük mü küçük, daracık, pis bir yer. Kütüklerden örülü duvarlara arabacıların gömleği gibi soluk duvar kâğıtları yapıştırılmış. Camları rutubetlen donuklaşmış, ışık sızdırmaz iki pencere arasında elinizi hızla vursanız parçalanacakmış gibi duran, gıcırtili bir tahta kapı; kapının üstünde ise durduk yerde marazlı marazlı şingirdayan, titreşimli, pastan yeşillenmiş bir çingirak göze çarpıyor. Duvardaki aynaya şöyle bir bakmaya görün, suratınız dört bir yana çarpılır, kendinizi tanıyamazsınız. Makar, bu aynanın karşısında saç, sakal tıraşı etmektedir.

BERBER DÜKKÂNINDA / Anton Çehov

Durum Hikayesi

11.SINIF EDEBİYAT ÇALIŞMA SORULARI 1

Uykusunun pare pare parçalandığı gecelerde sanki duvar üstüne üstüne gelmişti dev adımlarıyla. Kim bilir kaç gece sabaha kadar kendi kendiyile konuşmuş, korkuyu bir yorgan gibi üzerine giymişti titreyerek. Küçük evinin küçük odası üstüne yürümüştü yalnız kaldığı her gece.

Gözyaşları, masum birer öpücük gibi belki milyon defa yanaklarından ustaca kaymış, dudaklarının kıyıcığında tuzlu bir tat bırakmıştı. Aynı sıklıkta kuru bir toprak üzerinde aksaydı bu gözyaşları, derin yarıklar oluşturur ve hatta ebedi silinmeyecek izler bırakırdı geleceğe, tıpkı önüne gelen her şeyi alıp götüren çamurlu seller gibi...

Dört yıl ve kanlı gözyaşları...

Hayat sahnesinin çöküntü fasılası... Uçurumun kenarında yaşanan bu fasılda, yüzlerce kez albümünü açmış ve her fotoğrafına saatlerce bakmıştı kadın, hatta konuşmuştu onlarla canlıymış gibi, nefes alıp veriyorlarmış gibi...

“Ah canım, güz gülleri gibi dökülen yanım, seni ne kadar özledim.” Dedi içinden... Alıp başını gitmek geldi içinden uzaklara...

Selim Savaş Karakaş/Kalbini Bırak da Git

S1)Aşağıdaki soruları yukarıdaki metne göre cevaplayınız.

a-Yukarıdaki hikayenin bakış açısını yazıp bu bakış açısı hakkında kısaca bilgi veriniz. (10 puan)

b-Yukarıdaki metinde geçen mekanı yazınız.(10 puan)

S2) Aşağıdaki parçada parantezle boş bırakılan yerlere konması gereken noktalama işaretlerini yerleştirin.(10p)
hava daha da kötüleşmişti. Trafik aksamış ( ) karın zorluklarına alışkın olmayan insanlar gittikçe sertleşen kar tabakası üzerinde ağır aksak, dengesiz yürüyüşlerle bir an önce gidecekleri yere varma telaşına düşmüşlerdi ( ) Rıza Bey derince içini çekti ( ) ( ) Hayat bu işte! Hep mücadele ( ) Yorulmamak adına hep yorulmak... “

S3) Aşağıdaki parçada geçen yazımı yanlış sözcükleri bulup sözcüklerin doğru şeklini tabloya yazın.(10p)

Bu gün çok heyecanlı ve neşeliydi. Bütün gün bir köşeden bir köşeye gezip durdu. Sanki hayatına çok önemli birşey eklenmişti. Sonra yavaş yavaş yorgunluğunu ve hayata karşı isteksizliğini üzerinden attığını his etti. Sabah kalktığına gördüğü karışık rüyalar bile onun bu günkü mutluluğunu bozmadı.

--	--	--	--	--

S4) Aşağıda verilen cümlelerdeki boşlukları uygun şekilde doldurun.(20p)

---Sanat eserinin değerini, gerçeğin olduğu gibi aktarılmasında değil; duygu ve düşüncelerin işaret ve biçimlerin uygunluk içinde düzenlenişinde gören, kelimelerin müzik değerini savunan ve parnasizme tepki olarak doğan şiir akım .....

--İstanbul hikayecisi olarak tanınan, hikaye sayısının çokluğu, konu çeşitliliği, hikaye yazma yöntemi ile dikkati çeken, Semaver ve Sarniç adlı hikaye kitabından alınan Meserret Oteli hikayesini okuduğumuz yazar

---Durum hikayesine ..... tarzı hikaye de denir.

--- Denizle ilgili hikayeler yazan, konularını Ege ve Akdeniz'in kıyı ve açıklarında gelişen, denize bağlı olaylardan alan, asıl adı Cevat Şakir Kabaağaçlı olan yazarımız .....

S5) Aşağıda verilen cümleleri DOĞRU ve YANLIŞ'a değerlendirin. (10p)

(.....) Her edebi eser, bir edebiyat akımına bağlı olarak yazılmak zorundadır.

(.....) Bir hikâyenin yapı unsurları denince olay, kişi, mekân ve zaman akla gelir.

(.....) Bilinç akışı anlatım tekniğinde anlatıcı, hikâyede kahramanın aklından geçenleri sanki onun karşısında durup da okuyormuş gibi verir.

(.....) Asıl adı Mehmet Raşit Ögütçü olan Cumhuriyet Dönemi toplumcu-gerçekçi eğilime bağlı yazarlardan biri de Orhan Kemal'dir.

(.....) Muallim Naci, Cumhuriyet Dönemi hikâye yazarlarından biridir. (Muallim Naci Tanzimat D.)

Olağan İşler / gerçekçilik / simgecilik / Havada Bulut / coşumculuk

S6) Yukarıda verilen ifadelerle aşağıdakileri doğru biçimde eşleyin.(10p)

sembolizm : .....

Sait Faik Abasıyanık : .....

romantizm : .....

Reşat Nuri Güntekin : .....

realizm : .....

S7) Cumhuriyet Dönemi'nin 1940-1960 yılları arasında ....., toplumcu gerçekçi,.....ve ..... yansıtan hikâyeler yazılmıştır. (10 puan)

S8)

a-Okuldan eve koşarak geldim.

(Yüklemden önce gelen kelime cümlelinin hangi ögesidir, yazınız.) (5 puan)

b-Ben okulda çok mutlu oluyorum.

(Öznenen sonra kullanılan kelime cümlelinin hangi ögesidir?) (5 puan)

Başarılar Dilerim

CEVAP ANAHTARI

Uykusunun pare pare parçalandığı gecelerde sanki duvar üstüne üstüne gelmişti dev adımlarıyla. Kim bilir kaç gece sabaha kadar kendi kendiyile konuşmuş, korkuyu bir yorgan gibi üzerine giymişti titreyerek. Küçük evinin küçük odası üstüne yürümüştü yalnız kaldığı her gece.

Gözyaşları, masum birer öpücük gibi belki milyon defa yanaklarından ustaca kaymış, dudaklarının kıyıcığında tuzlu bir tat bırakmıştı. Aynı sıklıkta kuru bir toprak üzerinde aksaydı bu gözyaşları, derin yarıklar oluşturur ve hatta ebedi silinmeyecek izler bırakırdı geleceğe, tıpkı önüne gelen her şeyi alıp götürün çamurlu seller gibi...

Dört yıl ve kanlı gözyaşları...

Hayat sahnesinin çöküntü fasılası... Uçurumun kenarında yaşanan bu fasılda, yüzlerce kez albümünü açmış ve her fotoğrafına saatlerce bakmıştı kadın, hatta konuşmuştu onlarla canlıymış gibi, nefes alıp veriyorlarmış gibi...

"Ah canım, güz gülleri gibi dökülen yanım, seni ne kadar özledim." Dedi içinden... Alıp başını gitmek geldi içinden uzaklara...

Selim Savaş Karakaş/Kalbini Bırak da Git

S1)Aşağıdaki soruları yukarıdaki metne göre cevaplayınız.

a-Yukarıdaki hikayenin bakış açısını yazıp bu bakış açısı hakkında kısaca bilgi veriniz. (10 puan)

İlahi(HAKİM) bakış açısı ile yazılmıştır. İlahi bakış açısı ile yazılan metinlerde, anlatıcı olay ve kişilerle ilgili her şeyi bilir. İnsanların iç dünyaları, düşünceleri ve olayların gelişimine dair bütün bilgiler bu bakış açısıyla sunulur ve anlatıcı hikâyenin bütün akışına hâkimdir. Yukarıdaki metinde kahramanın aklından geçenleri de yazar bize aktarmıştır.

b-Yukarıdaki metinde geçen mekanı yazınız.(10 puan)

Küçük evin küçük odası

S2) Aşağıdaki parçada parantezle boş bırakılan yerlere konması gereken noktalama işaretlerini yerleştirin.(10p)

Hava daha da kötüleşmişti. Trafik aksamış (,) karın zorluklarına alışkın olmayan insanlar gittikçe sertleşen kar tabakası üzerinde ağır aksak, dengesiz yürüyüşlerle bir an önce gidecekleri yere varma telaşına düşmüşlerdi (.) Rıza Bey derince içini çekti (.) (-) Hayat bu işte! Hep mücadele (!) Yorulmamak adına hep yorulmak... 10puan

S3) Aşağıdaki parçada geçen yazımı yanlış sözcükleri bulup sözcüklerin doğru şeklini tabloya yazın.(10p)

Bu gün çok heyecanlı ve neşeliydi. Bütün gün bir köşeden bir köşeye gezip durdu. Sanki hayatına çok önemli birşey eklenmişti. Sonra yavaş yavaş yorgunluğunu ve hayata karşı isteksizliğini üzerinden attığını his etti. Sabah kalktığına gördüğü karışık rüyalar bile onun bu günkü mutluluğunu bozmadı.

Bugün	Hissetti	Bir şey	Eklenmişti	Bugünkü
-------	----------	---------	------------	---------

S4) Aşağıda verilen cümlelerdeki boşlukları uygun şekilde doldurun.(20p)

---Sanat eserinin değerini, gerçeğin olduğu gibi aktarılmasında değil; duygu ve düşüncelerin işaret ve biçimlerin uygunluk içinde düzenlenişinde gören, kelimelerin müzik değerini savunan ve parnasizme tepki olarak doğan şiir akım .....**SEMBOLİZM**..... .

--İstanbul hikayecisi olarak tanınan, hikaye sayısının çokluğu, konu çeşitliliği, hikaye yazma yöntemi ile dikkati çeken, Semaver ve Sarnıç adlı hikaye kitabından alınan Meserret Oteli hikayesini okuduğumuz yazar ...**SAİT FAİK ABASIYANIK**

--Durum hikayesine .....**ÇEHOV**..... tarzı hikaye de denir.

--- Denizle ilgili hikayeler yazan, konularını Ege ve Akdeniz'in kıyı ve açıklarında gelişen, denize bağlı olaylardan alan, asıl adı Cevat Şakir Kabaağaçlı olan yazarımız .....**HALİKARNAS BALIKÇISI**

S5) Aşağıda verilen cümleleri DOĞRU ve YANLIŞ'a değerlendirin. (10p)

(.....Y.....) Her edebi eser, bir edebiyat akımına bağlı olarak yazılmak zorundadır.

(.....D.....) Bir hikâyenin yapı unsurları denince olay, kişi, mekân ve zaman akla gelir.

(.....D.....) Bilinç akışı anlatım tekniğinde anlatıcı, hikâyede kahramanın aklından geçenleri sanki onun karşısında durup da okuyormuş gibi verir.

(.....D.....) Asıl adı Mehmet Raşit Öğütçü olan Cumhuriyet Dönemi toplumcu-gerçekçi eğilime bağlı yazarlardan biri de Orhan Kemal'dir.

(.....Y.....) Muallim Naci, Cumhuriyet Dönemi hikâye yazarlarından biridir.

Olağan İşler / gerçekçilik / simgecilik / Havada Bulut / coşumculuk

S6) Yukarıda verilen ifadelerle aşağıdakileri doğru biçimde eşleyin.(10p)

sembolizm : .....**SİMGEÇİLİK**.....

Sait Faik Abasıyanık : .....**HAVADA BULUT**.....

romantizm : .....**COŞUMCULUK**.....

Reşat Nuri Güntekin : .....**OLAĞAN İŞLER**.....

realizm : .....**GERÇEKÇİLİK**.....

S7) Cumhuriyet Dönemi'nin 1940-1960 yılları arasında **bireyin iç dünyasını esas alan**, toplumcu gerçekçi, **modernist, millî ve dinî duyarlılıkları yansıtan** hikâyeler yazılmıştır.

S8)

a-Okuldan eve koşarak geldim. (ZARF TÜMLECİ)

(Yüklemeden önce gelen kelime cümlelerin hangi ögesidir, yazınız.) (5 puan)

b-Ben okulda çok mutlu oluyorum. (DOLAYLI TÜMLEÇ)

(Özneden sonra kullanılan kelime cümlelerin hangi ögesidir?) (5 puan)

12.SINIF ÇALIŞMA SORULARI 1

1.Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru kelimeyi/kelimeleri yazınız.

a.Roman ve hikayelerde .....betimleyici..... ve ...öyküleyici..... anlatım, makalelerde ise .....açıklayıcı..... anlatım kullanılır.

b.Öğretici metinler okura bilgi vermek amacıyla yazıldığı için bu tür metinlerde sözcükler genellikle .....gerçek..... anlamlarıyla kullanılır.

c. Hikaye, roman gibi edebi türlerde olayı yaşayan kişilerin ruhsal çözümlemesi yapılırken ...psikoloji... ve ...psikiyatri.... bilimlerinden yararlanır.

d. ...Anlatıcı... bir hikayede yazarın sözünü emanet ettiği ya da kimliğine büründüğü kimsedir.

e. Zamanda kırılmalara, farklı anlatım tekniklerine ...modernist.. anlayışla yazılmış eserlerde rastlanır.

2. Aşağıda numaralar ile verilen yazar isimlerini harf ile verilen eser isimleri ile eşleştirerek harfler numaraların yanındaki yay ayrıçların içine yazınız.

Yazar Eser

(d) 1. Ali Şir Nevai a) Mukaddimetü'l Edep

(c) 2.Ahmet Vefik Paşa b) Codex Cumanicus

(e) 3.Şemsettin Sami c) Lehçe-i Osmani

(b) 4.Kıpçak Türkleri d) Muhakemetü'l-Lügateyn

(a) 5.Zemahşerî e) Kamus-ı Türkî

3. Konfüçyüs'ün bu görüşüne katılıyor musunuz? Düşüncelerinizi sebepleriyle yazınız.

Evet katılıyorum çünkü bir ülke fertlerini birbirine bağlayan temel unsurların başında dil gelir.

Çünkü dil olmazsa insanlar birbirleriyle iletişim kurmakta güçlük çekerler. Birbirleriyle iletişim kuramayan insanlar birbirlerini yanlış anlar. Yanlış anlayan insanlar yanlış kararlar verirler.

Yanlış kararlar verilince adaletli davranılmaz. Adalet olmayınca huzur olmaz. Huzur olmayınca kargaşa olur. İşte dil bunların hepsine son veren en temel araçtır.

4. Aşağıdaki cümlelerde yazım yanlış olan cümlelerdeki yazım yanlışlarını düzeltiniz.

*Sürçü lisan ettiyse af ola. (Sürçülisan, affola)

*Köylüler domuzlar için süre avına çıktılar. (süre kavı)

*Arkadaşınız İrem de sulu gözlünün biriymiş.

*Hırsız suçu üstü yakalamışlar. (suçüstü)

*Yurtdışı seyahatlerinizde pasaportunuzu kaybetmeyiniz.(seyahat, yurt dışı)

*Bir baş ağrısıyla uyandım. (baş ağrısı)

*Ev sahibi kira beyannamesi verdi.(beyanname)

*Bicon anahtarımı nereye koydunuz?(bijon)

*Bir egsoz borusunu iki yüz liraya değiştirdi.(egzoz)

*Telefonu şarz ettin mi? (şarj)

5. Aşağıdaki cümleler Mustafa Kutlu'nun Bir Saatlik Telâki adlı hikayesinden alınmıştır. Bu cümlelerde altı çizili kelimelerin yerine hangi sözcükleri getirirseniz cümlenin anlamında bir değişme olmaz?

* Bana öyle geliyor ki, istasyonda kucaklaşan insanlar daha bir yakın oluyor birbirine. (arkadaş, dost, aralarında sıkı ilgi bulunan)

* El öpmeler, ağlamalar, nadiren sahte oluyor. (yapmacık)

* Yalnız arada iki üç yağmur damlası düşüyordu, o kadar. (yağırıyordu)

6. Aşağıdaki parça Bir Saatlik Telaki adlı hikayeden alınmıştır. Bu parçada geçen virgülün kullanım amaçlarından iki tanesini yazınız.

"Yanımda, yapyakınımda giderdi." cümlesinde virgül eş görevli sözcükleri ayırmak amacıyla kullanılmıştır.

7. Bir Saatlik Telâki adlı hikayeden geçen altı çizili kelime gruplarının anlamlarını cümlenin bağlamından hareketle yazınız.

Darağacına gitmek: İdam edilmek üzere olmak

İpe sapa gelmez: akla yakın olmamak veya birbirini tutmamak

Kapalı kutu: Niteliği gizli kalan, İçindeki belli etmeyen

8. Yukarıdaki paragrafta hangi anlatım biçimleri kullanılmıştır? Açıklayınız.

Öyküleyici ve betimleyici anlatım biçimini kullanmıştır. Karısını tasvir ederken aynı zamanda bir olay içinde yaşatmıştır.

9. Yukarıdaki paragrafta yola çıkarak bu hikayecinin anlatıcısı hakkında neler söylenebilir? Yazınız.

Tuttum, bekledim, duruyordum sözcüklerinden yola çıkarak bu metnin kahraman anlatıcı tarafından anlatıldığını söyleyebiliriz. Kahraman anlatıcı olayların içinde, olayları yaşayan anlatıcıdır. Hikayedeki kişilerden biridir.

10. Aşağıdaki açık uçlu sorulara cevabını ilgili alana doldurunuz.

Bu parçada düşüncenin akışına göre boş bırakılan yerleri doldurunuz.

1960 sonrası Türk hikâyesinde bir çeşitlilik göze çarpar. Savaş sonrasında yol açtığı düşünsel zenginlik kısa zamanda sanat eserlerine de yansır. Bu devrede varoluşçu, feminist, toplumcu gerçekçi, bireyci, İslamcı ve memleketçi eğilimde kalemler eser vermeye başlar. Karanfilsiz adlı eseri ile .....**Adalet Ağaoğlu**....., Demiryolu Hikâyecileri ile .....**Oğuz Atay**....., Parasız Yatılı ile .....**Füruzan**....., Bir Saatlik Telâki ile .....**Mustafa Kutlu**..... örnek gösterilebilir. 1960 sonrası yazılan hikâyelerde .....**diyalog, iç konuşma, bilinç akışı, geriye dönüş, özetleme**, ... gibi anlatım teknikleri kullanılmıştır.